

УТВЪРЖДАВАМ:

ИВАНКА ПЕТЛЕШКОВА

Директор

на СУ „П. Р. Славейков“

СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ
НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ПЕТКО РАЧОВ СЛАВЕЙКОВ“ –
ГР. КРИЧИМ
ЗА ПЕРИОДА 2023 – 2028 г.

Стратегията за развитие на училището за периода 2023 – 2028 г. е приета на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 1/15.09.2023 г. и е утвърдена със заповед № РД-10-44/15.09.2023 г., актуализирана със заповед № РД-10-50/15.09.2026 г. (Протокол № 12/01.09.2026 г.) на директора на училище СУ „П. Р. Славейков“.

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД

I. АНАЛИЗ

1. Обща характеристика на Средно училище „Петко Рачов Славейков“	4
2. Развитие и перспективи на Средно училище „Петко Рачов Славейков“.....	7
3. Данни учениците за Средно училище „Петко Рачов Славейков“. Тенденции и прогнози..	12
4. Резултати на учениците ДЗИ и НВО – данни и анализ	15
5. Ресурсна обезпеченост в Средно училище „Петко Рачов Славейков“.....	17
6. Информация и анализ на външната среда	26
7. Анализ и оценка на състоянието на училището (SWOT анализ).....	28

II. ВИЗИЯ.....28

III. МИСИЯ.....28

IV. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ 28

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

1. Качествено образование и ориентация към придобиване на ключови компетентности	31
2. Квалифицирани, мотивирани и креативни педагогически специалисти	39
3. Ефективно взаимодействие с родителите	42
4. Оптимална образователна инфраструктура, съвременна и иновативна образователна среда	44

УВОД

Стратегията е изработена в съответствие с изискванията на чл. 263, ал. 1, т.1 от ЗПУО и е гласувана на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 1/15.09.2023 г.

Стратегията за развитие на Средно училище „Петко Рачов Славейков“ – гр. Кричим за периода 2023 – 2028 г. година е разработена въз основа на документите, отразяващи държавната политика в областта на образованието.

Стратегията за развитие е съобразена с национални стратегически документи – България 2030, Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Р България (2021 – 2030), както и с регионалните и общински специфики.

В съответствие с посочените документи в центъра на образователно – възпитателния процес се поставя ученикът с неговите заложби, интереси и потребности.

Настоящата стратегия формулира приоритетните области за развитие на училището в периода 2023 - 2028 г., планира действия за реализация на желаните промени, интегрира действията на различните институции, структури и лица, които имат влияние върху развитието на училището, за да се превърне училището в благоприятна среда за образование и възпитание на учениците, ангажира в по-голяма степен родителите като активна страна в процеса на обучение и възпитание на учениците.

Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната среда и представят вижданията ни за европейско развитие на училището, модерна и привлекателна учебна среда, изграждащо личности и творци.

Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика, в която водеща роля имат образованието, възпитанието и творческото развитие на децата и се ангажира с постигането на планираните резултати при пълна прозрачност и отчетност на управлението.

Отчетени са традициите и добрите практики в развитието на училището и изискванията, произтичащи от членството на България в Европейския съюз, което поставя нови и отговорни изисквания пред училищата. Те трябва да се утвърждават и развиват в условията на конкуренция и да отговарят на високите изисквания на бизнеса и пазара на труда.

I. АНАЛИЗ

1. Обща характеристика на Средно училище „Петко Рачов Славейков“

Средно училище „Петко Рачов Славейков“, построено през 1978 г. има дългогодишна история. То е единственото на територията на община Кричим, предлагащо обучение в начален и прогимназиален етап на основно образование и обучение за придобиване на средно образование в първи и втори гимназиален етап.

Учениците се обучават в две отделни сгради с адрес гр. Кричим, ул. Димитър Благоев“ за ученици в I - IV клас и гр. Кричим, ул. „Тракия“ № 24 съответно за ученици в V – XII клас.

В училището се обучават 370 ученици от 1 до 12 клас от 41 педагогически специалисти. Средно училище „Петко Рачов Славейков“ е неспециализирано общинско училище с изучаване на профил „Предприемачески“, а за учебната 2025/2026 година - професионално обучение след седми клас със специалност „Икономическа информатика“, професия „Икономист-информатик“.

СУ „П. Р. Славейков“ – гр. Кричим е общинско и приемащо училище, то е и единственото средно училище на територията на общината. В училището се обучават ученици от семейства с различен социален статус и от различен етнически произход. В по-голямата си

част родителите имат отговорно отношение към образованието на децата си, родителският капацитет и отговорното родителство са фактори, които подпомагат изграждането на привлекателна и мотивираща образователно-възпитателна среда и допринасят за устойчиво положителни образователни резултати, поддържане на доброто име и авторитет на образователната институция.

Интересът към училището е устойчиво траен, въпреки демографската ситуация в града.

В училището е създадена добра организация на всички видове дейности, съгласуваност и отчетност на резултатите. Планирането на дейностите е оптимално и адекватно на спецификата на училищната институция, което обуславя релевантността между планиране и изпълнение. Осъществяването на контрол и установяването на съответствие между изискванията, нормите и реално постигнатите резултати са в основата на качеството на организацията и провеждането на обучението и резултатите от него. Ръководният екип и педагогическите специалисти изпълняват задълженията си отговорно, професионално и с ясно разбиране за отговорността и множеството предизвикателства, които преодоляват.

В основните училищни дейности се съчетават образователният процес, подкрепата за личностно развитие, работата по проекти и програми, партньорството с родители и институции. Педагогически специалисти и ученици се включват активно в образователни, културни, спортни и граждански инициативи на различни нива и в различен мащаб, а постигнатите резултати са удовлетворяващи и стимулират.

2. Развитие и перспективи на Средно училище „Петко Рачов Славейков“

Интересът на родителите към училището е голям поради следните предимства:

- участие на учениците в конкурси, състезания и извънкласни дейности;
- осигуряване на целодневна организация на обучение, като приемащо училище, възможност за пълноценна заетост на учениците в рамките на учебния процес за овладяване на ключовите компетентности;
- групи за целодневна организация 6 броя, с осигуреното обедно хранене, закуски, плод и мляко, транспорт;
- извънкласни дейности в 4 клуба и 1 групи по ФУЧ;
- Три STEM центрове от учебната 2025/2026 година;
- спортни площадки за развитие на физическата активност и просторни училищни дворове;
- площадка за БДП;
- столова;
- спортна зала;
- стая за тихи игри;
- участие в Национални и регионални състезания и конкурси;
- едносменен режим на обучение.

Извършена е модернизация на двете сгради, модерно са обзаведени кабинети и зали за провеждане на различни дейности и са закупени разнообразни дидактически материали, чрез които се обезпечават в максимална степен потребностите на учениците.

В строително-ремонтните дейности и изградена рампа, с която е осигурена достъпна среда за хора с увреждания от първия до третия етаж на основната сграда на училището.

3. Данни учениците за Средно училище „Петко Рачов Славейков“. Тенденции и прогнози.

Данните за учениците през предходния 3-годишен период са, както следва:

Учебна година	2023/2024	2024/2025	2025/2026
Брой паралелки	22	20	18
Брой ученици	401	390	375
Среден брой ученици в паралелка	18	20	21

Подлежащите на задължително обучение ученици за анализирания период варират. Броят на децата и учениците в риск относително се запазва. Учениците със СОП са запазени.

Намаляването на общия брой ученици за горепосочения тригодишен период се дължи на демографската криза, въпреки повишената компетентност на екипите в училището за разпознаване на потребностите им и своевременна оценка за предоставяне на подкрепа за личностно развитие.

Една от мерките за гарантиране на достъп до образование е осигуряване на превоз за деца и ученици от населени места, в които няма образователна институция. Пътуващите деца и ученици за последната година са намалели с 11%, което е следствие и от отрицателната демографска тенденция.

Тенденция е увеличаване броя на учениците, чиито родители са в чужбина. За тези деца обикновено се грижат лица от разширения роднински кръг – баби и дядовци, в някои случаи други роднини, съседи или познати. Това създава повишен риск от преждевременно напускане на училище, чести отсъствия без причина, изоставане в усвояване на учебния материал.

Съгласно данните, намаляват учениците, отпаднали в задължителна училищна възраст, като е налице запазване на броя на обхванатите деца и ученици. Това е пряк резултат от изпълнението на дейностите по Постановление № 100 на МС от 08.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и добрата координация между заинтересованите институции.

4. Резултати на учениците на ДЗИ и НВО – данни и анализ

Постигането на добри резултати на национални външни оценявания (НВО) в IV, VII, X клас и на държавни зрелостни изпити (ДЗИ), които са съизмерими с резултатите на местно и национално ниво, както и повишаване на качеството на образованието по всички учебни предмети са основни приоритети в дейността на училището. В това отношение е съществена ролята на педагогическия екип – високо квалифицирани учители, прилагащи съвременни методи на обучение и възпитание в работата си. Като естествен резултат е високият процент на приетите във висши училища по специалности, близки или сходни с изучаваните профилиращи предмети в гимназиален етап.

Резултати от НВО в IV кл.

Учебна година	Учебен предмет	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Национален среден резултат
2023/2024	БЕЛ	76,22	72,20	72,63
	Математика	71,06	69,86	70,53
2024/2025	БЕЛ	56,03	70,51	70,94
	Математика	50,88	68,83	70,53
2025/2026	БЕЛ	75,00	77,02	76,39
	Математика	59,25	62,59	62,71

Резултати от НВО в VII клас

Учебна година	Учебен предмет	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Национален среден резултат
2023/2024	БЕЛ	34,07	54,42	54,61
	Математика	29,88	42,54	42,94
	АЕ, ниво А2	84,70	90,08	90,29
2024/2025	БЕЛ	36,21	50,86	55,91
	Математика	23,11	42,26	42,74
2025/2026	БЕЛ	31,06	54,83	55,28
	Математика	19,46	39,75	38,46

Резултати от НВО в X клас

Учебна година	Учебен предмет	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Национален среден резултат
2023/2024	БЕЛ	17,90	48,05	49,38
	Математика	14,28	30,96	33,10
2024/2025	БЕЛ	30,07	32,62	34,96
	Математика	26,90	46,75	47,47
2025/2026	БЕЛ	22,89	45,38	45,49
	Математика	16,37	27,99	30,34

Резултати от ДЗИ

Учебна година	Учебен предмет	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Национален среден резултат
2023/2024	БЕЛ	65,00	61,91	59,40
	Предприемачество ПП	65,00	47,66	54,76
2024/2025	БЕЛ	40,66	59,01	57,54
	Предприемачество ПП	36,23	43,41	49,99
	География и икономика ПП	17,00	46,67	48,81
2025/2026	БЕЛ	55,50	62,28	59,99
	Предприемачество	58,25	51,89	51,75
	География и икономика	33,50	48,98	57,42

5. Ресурсна обезпеченост в Средно училище „Петко Рачов Славейков“

Информация по учебни години	2026/2027
Общ брой на педагогическите специалисти	40
Брой на педагогическите специалисти до 35 години	6
Брой на педагогическите специалисти от 36 до 55 години	27
Брой на педагогическите специалисти от 56 до 60 години	4
Брой на педагогическите специалисти над 60 години	3
Брой неспособни педагогически специалисти	11
Брой непедagogически персонал	2
Брой образователни медиатори	53

Броят на педагогическите специалисти, работещи в училището е сравнително устойчив. Възрастовата структура на педагогическите специалисти в системата на училищното образование показва, че средната възраст на учителите е в границите от 36 до 55 години, като 50 % от всички учителите в училището са на възраст над 55 години. Забелязва се тенденция на леко покачване на броя учители във възрастовата група до 35 години, но техният дял остава нисък – 20 % от общия брой педагогически специалисти. Учителите във възрастовата група 60+ години са 10 % от всички учители. При запазване на тези тенденции се очертава, че част от практикуващите учители ще се пенсионира през следващите 10 години. Това налага вземането на мерки за привличане на повече млади специалисти, които да влязат в системата, за да се гарантира кадровата обезпеченост в бъдеще.

6. Информация и анализ на външната среда

Среда	Тенденции	Последиствия
политическа	ЗПУО – образованието е национален приоритет.	Качествена промяна във философията на образователната система: нова образователна структура, организацията на обучение, гъвкавост и свобода на учебните планове и програми, ново отношение към ученика и учителя и неговата квалификация и кариерно израстване, оптимизирана система на оценяване, форми за цялостна и индивидуализирана подкрепа на учениците и други
икономическа	Нестабилна икономика Работа в условията на финансова и икономическа криза. Нисък стандарт на живот. Висока безработица. Инфлация.	Движение на ученици.
социална	Влошаване на демографските показатели. Ниска заинтересованост на родителите. Отрицателно влияние на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене.	Намаляване броя на учениците. Социални различия между учениците. Ниска мотивация за учене. Очертаваща се криза за учителски кадри, нежелание на студентите да се реализират в учителската професия.
технологична	Подобряване на технологичното обезпечаване на образованието: ИКТ, интернет, електронни ресурси. Промяна във визията и съдържанието на педагогическите технологии. Наличие на изобилие от онлайн платформи за обучение и дигитални ресурси в помощ на учителя.	Добра материална база, съдържаща условия за повишаване на качеството и ефективността на образователния процес.

законова	ЗПУО и Държавни образователни стандарти. План за устойчивост и развитие на България.	Осигуряване на прозрачност и предвидимост на политиките, които се предприемат в системата. Постигнат е разумен баланс между нормативност (рамка) и овластяване и свобода на отделните участници в процеса на училищното образование – училищата, учителите, родителите, учениците.
----------	---	--

Външната среда оказва неблагоприятно въздействие върху развитието на училището. Най-силно изразени негативни фактори са икономическата и социална среда, които имат определящо значение.

7. Анализ и оценка на състоянието на училището (SWOT анализ)

Силни страни	Слаби страни
Реализиране на училищния и държавния план прием	Демографската криза и пренасочването на ученици до други училища оказва негативно влияние при пълняемостта на паралелките
Обезпеченост с квалифициран персонал	Увеличен брой задължителна документация
Много добра материално-техническа база	Увеличаващ се процент на неактивни родители и незаинтересовани ученици
Столово хранене	Недостатъчно финансови средства за ремонти
Гарантиран пропускателен режим	
Голям училищен двор – игрища и зелени площи, създаващи възможност за занятия и занимания на открито	
Възможности	Заплахи
Подкрепа за личностно развитие на учениците, превенция на обучителните трудности	Ръст на миграцията
Превенция на агресията	Намаляване на финансирането през следващите години
Разширяване връзките с НПО и реализиране на програми на ЕС	Нисък социален статус на родителите
Осигуряване на възможности за развитие и изява на ученици с изявени дарби	Намаляване на мотивацията за учене у учениците
Сътрудничество с родителите: съвместни дейности и инициативи	
Непрекъснат мониторинг на образователния процес и предприемане на действия за неговото подобряване	

II. ВИЗИЯ

Качествено училищно образование, ефективно подкрепено от бизнес, граждани и партньори, подготвящо компетентни и функционално грамотни млади хора, с потенциал за пълноценна реализация.

III. МИСИЯ

1. Създаване на условия за развитие на личността на всеки един ученик за постигане на пълноценна трудова и социална интеграция в обществото.
2. Осигуряване качествена общообразователна подготовка според държавните образователни стандарти, в духа и традициите на досегашното развитие на училището.
3. Усвояване и формиране на общочовешки и национални ценности, развитие на индивидуалността и стимулиране на творческите заложби.

IV. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

1. Качествено образование и ориентация към придобиване на ключови компетентности
 - 1.1. Създаване на работещи приобщаващи политики за ефективно включване и участие в образователния процес на децата и учениците
 - 1.2. Подобряване качеството на предоставяното образование: повишаване на резултатите от обучението на учениците и ориентация към придобиването на ключови компетентности
 - 1.3. Индивидуализация на подкрепата за личностно развитие
 - 1.4. Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация
2. Квалифицирани, мотивирани и креативни педагогически специалисти
 - 2.1. Повишаване на авторитета и квалификацията на учителите
3. Ефективно взаимодействие с родителите
 - 3.1. Разширяване на формите и методите на взаимодействие с родителите
 - 3.2. Взаимодействие с родителите за намаляване на проявите на агресия и неприемливо поведение на децата и учениците
4. Оптимална образователна инфраструктура, съвременна и иновативна образователна среда
 - 4.1. Сигурна, съвременна и иновативна образователна среда – изграждане на STEM кабинети и модернизирани спортната база

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

План за действие по приоритетни области на въздействие и оперативни цели за изпълнение на Стратегията за развитие на Средно училище „П. Р. Славейков“

Приоритетни области, оперативни цели, дейности	Източник на финансиране	Индикатор за изпълнение	Срок за изпълнение	Отговорник
1. Качествено образование и ориентация към придобиване на ключови компетентности				
<i>1.1. Създаване на работещи приобщаващи политики за ефективно включване и участие в образователния процес на децата и учениците</i>				
Реализиране на дейности на екипа за обхват	училищен бюджет	не по-малко от 95% ученици включени в образователната система	през целия период	екип за обхват
Създаване на условия за организация на и подпомагане храненето на учениците	училищен бюджет	неприложимо	през целия период	домакин
Осигуряване безплатни учебници и учебни помагала по общообразователна подготовка	училищен бюджет	100% от учениците	през целия период	ЗДУД, домакин

Предоставяне на материали и морални стимули на ученици с постижения в областта на науката, технологиите и изкуствата, културата и спорта	училищен бюджет	неприложимо	през целия период	временни комисии
Повишаване на обхвата на включените ученици I – VII клас в целодневната организация на учебния ден и оптимизиране на дейността	училищен бюджет	95 % от учениците, за които е идентифицирана необходимост	през целия период	временна комисия по план-прием
Включване на учениците със слаба мотивация във форми за развитие на интересите и потребностите	училищен бюджет	неприложимо	2023-2028	класни рък-ли, психолог, педагогически съветник, родители
Разработване, актуализиране и прилагане на училищни политики за поощряване на посещаемостта на учениците	училищен бюджет	неприложимо	ежегодно	ЗДУД, психолог, педагогически съветник, родители
Организиране на инициативи за подобряване на мотивацията за учене и кариерно ориентиране на учениците с участието на изявени личности	не се изисква	брой инициативи	2023-2027	ЗДУД, психолог, педагогически съветник, НПО
<i>1.2. Подобряване качеството на предоставяното образование: повишаване на резултатите от обучението на учениците и ориентация към придобиването на ключови компетентности</i>				
Задълбочено анализиране на постигнатите резултати от обучението на учениците на ниво училище	не се изисква	брой работни срещи	ежегодно, след провеждане на НВО и ДЗИ	директор, ЗДУД, МО
Организиране на училищни състезания, насочени към прилагане на придобити знания и умения в различни области	не се изисква	брой състезания	ежегодно	ЗДУД
Реализиране и популяризиране на инициативи за насърчаване на четенето и за повишаване на функционалната грамотност на учениците	не се изисква	брой инициативи	ежегодно	начални учители, учители по БЕЛ
Ефективно използване на възможностите на допълнителното обучение за ученици в пропуски обучението	училищен бюджет	брой ученици	ежегодно	координатор ЕПЛР, учители
<i>1.3. Индивидуализация на подкрепата за личностно развитие</i>				
Превенция и своевременно идентифициране на обучителни затруднения	училищен бюджет	утвърдени графици за консултации	през целия период	учители
Разработване, актуализиране и прилагане на училищни политики за предоставяне на учениците на обща и допълнителна подкрепа	не се изисква	неприложимо	ежегодно	координатор ЕПЛР, психолог, педагогически съветник

Организиране на училищно ниво на изложба, състезание и кулинарен празник	не се изисква	брой инициативи	през целия период	координатор обща подкрепа, психолог, педагогически съветник
14. Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация				
Осигуряване на пропусквателен режим, поддържане на видеонаблюдение	Училищен бюджет	100%	През целия период	директор, портиер
Ефективно взаимодействие на Координационния съвет за превенция и интервенция на насилието и тормоза с местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и с представители на детска педагогическа стая	не се изисква	неприложимо	през целия период	координационен съвет
Провеждане на инициативи и спортни мероприятия за поощряване на толерантността и превенция на агресията	училищен бюджет, спонсорство	брой реализирани мероприятия	през целия период	директор, учители ФВС
Използване на възможностите на наставничеството – индивидуална подкрепа за ученик от личност, която уважава – като за въздействие върху вътрешната мотивация	не се изисква	координатор ЕПЛР, психолог, педагогически съветник	при необходимост	координатор ЕПЛР, психолог, педагогически съветник
2. Квалифицирани, мотивирани и креативни педагогически специалисти				
2.1. Повишаване на авторитета и квалификацията на учителите				
Включване на педагогическите специалисти в обучения за осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, както и обучения на непедагогическия персонал, вкл. образователен медиатор	училищен бюджет – средства за квалификационна дейност, НП „Квалификация на педагогическите специалисти“	неприложимо	ежегодно	директор, комисия за квалификационна дейност
Споделяне на добри практики	не се изисква	неприложимо	ежегодно	директор, ЗДУД, учители I – IV клас, V – VII клас VIII – XII клас
Провеждане на открити бинарни и тринарни уроци за представяне на придобитите в обученията знания и умения	не се изисква	неприложимо	ежегодно	бинарен – начален етап бинарен – прогимназиален етап тринарен – гимназиален етап
3. Ефективно взаимодействие с родителите				
3.1. Разширяване на формите и методите на взаимодействие с родителите				

Създаване и прилагане на система за въвеждащо, текущо и заключително информиране на родителите по въпроси, свързани с организацията на училищния живот, образователния напредък на децата и учениците и възможностите за включване на родителите в дейността на образователните институции	не се изисква	неприложимо	през целия период	Директор, ЗДУД, класни ръководители, родители
Информационни кампании във връзка с провеждането на НВО, ДЗИ, училищния и държавния план-прием	не се изисква	брой кампании	ежегодно	Директор, ЗДУД
Организиране на мероприятия, инициативи, базари с участието на родителите	училищен бюджет	брой инициативи	ежегодно	Директор, начални учители, комисии, Ученически съвет
3.2. Взаимодействие с родителите за намаляване на проявите на агресия и неприемливо поведение на децата и учениците				
Организиране на спортни събития, съвместно с родители с цел подобряване на взаимодействието	училищен бюджет	брой събития	през целия период	директор, учители ФВС
4. Оптимална образователна инфраструктура, съвременна и иновативна образователна среда				
4.1. Сигурна, съвременна и иновативна образователна среда – изграждане на STEM кабинети и модернизиране на спортната база				
Ремонт, оборудване и обзавеждане на STEM кабинети	програма на ЕС	3 STEM кабинети	2026-2027	Директор
Оборудване и ремонт на физкултурен салон	Училищен бюджет, програми, дарения	100%	през целия период	директор, учители ФВС